

Nye retningslinjer for upassende sprogbrug og adfærd Information til Kriminalforsorgens personale

Den 1. september 2017 træder nye retningslinjer i kraft om upassende sprogbrug og adfærd i fængsler og arresthuse. Du kan læse om de nye retningslinjer på intranettet [her](#).

Vi har ændret retningslinjerne, fordi vi ønsker, at relationen mellem personale og indsatte samt de indsatte imellem bliver bedre og mere respektfyldt.

Vi skal derfor i fællesskab stå fast og reagere på upassende opførsel fra de indsatte. Men hvis resultatet skal blive rigtigt godt kræver det, at vi også ser på vores egen opførsel.

Hvad er upassende sprogbrug og adfærd?

Det kan være svært at afgøre præcist, hvad der er upassende sprog og adfærd.

Nogle ord, udtryk og fagter giver næsten sig selv. Eksempelvis *luder*, *nazisvin*, *jeg knepper din mor* eller en *fuck-finger* fra en indsat. Sprog og handlinger som disse vil i de fleste tilfælde betragtes som upassende og kan i disse tilfælde medføre en disciplinær reaktion.

Situationer, der ikke er helt så alvorlige som ovenstående, kan imidlertid også være upassende. Det afgørende er, om handlingen bidrager til en markant dårligere ordens- og sikkerhedsmæssig relation mellem den indsatte og personalet.

I den forbindelse skal der ikke lægges vægt på, hvad man *personligt* kan tåle eller acceptere, men hvad man som medarbejder *generelt* skal tåle eller acceptere. Med andre ord skal man ikke se gennem fingre med adfærd, fordi man ikke selv bliver påvirket af denne type sprog eller opførsel. Dine kollegaer kan have brug for, at vi i fællesskab reagerer.

Det betyder dog ikke, at vi skal reagere på alt. Der kan være situationer, hvor noget utvivlsomt er sagt i sjov eller sagt af en ulykkelig indsat, der netop har fået taget sin udgang og er i affekt. Sådanne tilfælde skal ikke betragtes som upassende.

Omvendt kan der også være situationer, hvor umiddelbart milde udtryk som *fjols* eller *tosse* kan virke upassende eller klart over stregen. Eksempelvis fordi de udtales provokerende eller ledsages af et aggressivt udtryk.

Kort sagt: Det er altså ikke ord, udtryk eller fagter *isoleret set*, du skal vurdere, men derimod *både* ord, udtryk og fagter og den samlede situation, de optræder i.

Helt grundlæggende handler det om, at vi skal behandle hinanden ordentligt og med respekt.

Husk selv at være det gode eksempel

Som ansatte i Kriminalforsorgen har vi et ansvar for at bidrage så positivt som muligt til et godt miljø og en høj sikkerhed i vores institutioner.

Det sprog og udtryk, vi hver især møder de indsatte med, smitter både af på vores relation til dem og på det sprog og den adfærd, vi får retur fra dem.

Hvis vi med succes skal ændre på en til tider rå, ubehagelig og upassende tone, skal vi altså sørge for selv at gå forrest og gøre vores til at holde relationerne positive.

Husk, at de små ting ofte betyder mere, end vi sommetider tillægger dem i farten. Et smil, et *godmorgen*, et venligt ansigt og et helt almindeligt pænt og venligt sprog kan gøre en verden til forskel for, hvordan et menneske, der er presset, reagerer og møder os.

Sådan skal sager om upassende sprogbrug og adfærd behandles

- Den medarbejder, der har været udsat for upassende sprogbrug eller adfærd eller har overværet en episode mellem indsatte, skal indberette episoden ved at skrive en rapport om situationen. Rapporten skal præcist beskrive de faktiske forhold - det vil sige, hvad der er blevet sagt og/eller gjort.
- Forhørslederen vurderer rapporten og indkalder den eller de indsatte og eventuelle vidner til et disciplinært forhør.
- Ved forhøret vurderer forhørslederen sagen og tager stilling til beviserne, og om der er formildende eller skærpene omstændigheder. Ud fra denne vurdering besluttet det, om der skal sanktioneres disciplinært og i givet fald hvordan.
- Hvis der er formildende omstændigheder, kan den indsatte sanktioneres med en advarsel, bøde eller betinget strafcelle. En formildende omstændighed kan for eksempel være, at den indsatte efterfølgende lægger afstand til sine udtalelser eller opførsel - det skal i givet fald vægtes.
- Hvis der *ikke* er formildende omstændigheder sanktioneres normalt med:
  1. gang: Ubetinget strafcelle i 3 - 5 dage
  2. gang: Ubetinget strafcelle i 5 - 7 dage
  3. gang: Ubetinget strafcelle i 7 - 10 dage

Hvis den indsatte er placeret i åbent fængsel, skal det i de nævnte situationer overvejes, om der skal ske overførsel til lukket fængsel

Overførsel fra åbent til lukket regi erstatter ikke strafcelle. Sidder man i åbent fængsel kan man 3. gang altså *både* få ubetinget strafcelle og blive overført til lukket fængsel.

Et *både-og* i denne situation er imidlertid ikke et krav, men en mulighed, institutionen kan vælge at benytte.

Der tælles episoder sammen for tre måneder af gangen. Det vil sige, at fra første gang der gives en straf for upassende sprog og adfærd, så tæller vi. Går der tre måneder eller mere, før der igen gives en straf, så viskes tavlen ren, og episoden tæller altså ikke som 2. gang, men som 1. gang.

Vold og trusler om vold

Bemærk, at de disciplinære normalreaktioner ved vold og trusler om vold også er blevet skærpet. Normalreaktionsskemaerne er opdateret hermed.

Direktoratet for Kriminalforsorgen, 27. juli 2017